

TILATUKI JA MODULAATIO 2009

Kati Törmä ja Jussi Joutsiniemi/ Mavi

Jyväskylä 4.2.2009

Huom. Vain kulloinkin voimassaolevat säädökset ovat virallisia lähteitä.

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Esityksen pääkohdat
 - Tukikelpoisuus
 - Tukioikeuksien käytösäännöt
 - Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta
 - Modulaatio

ASETUSMUUTOS

- Neuvoston asetus (EY) 73/2009
 - Uusi yhteisen maatalouspolitiikan suoriatukijärjestelmiä koskeva asetus
 - Tullut voimaan 1.1.2009
 - Julkaistu virallisessa lehdessä 31.1.2009 (L030)

TUKIKELPOISUUS (1)

- Tilatukijärjestelmän mukainen kesannointijärjestelmä loppuu
- Kesannointioikeudet muuttuvat tavallisiksi tukioikeuksiksi → historiatieto jää
- Tiloille lähetettävässä esitäytetyssä lomakkeessa 103A ei näy enää kesannointioikeuksia
- Lohkojen kesannointikelpoisuusmerkintä poistuu peruslohkolomakkeelta → mahdollisuus lohkojen yhdistämiseen

TUKIKELPOISUUS (2)

- Tilatuessa tukikelpoisuusedellytysten tulee täyttyä koko kalenterivuoden → raivioiden tulee olla viljelykelpoisia 1.1.2009
- Ruokohelpi kokonaan tukikelpoiseksi → ei enää ikärajoituksia
- Ei uusia tukioikeuksia sellaisille aloille, jotka olivat vuonna 2006 ns. ylivuotisia ruokohelpialoja
- Otettava huomioon, että energiakasvituki loppuu 2010

TUKIKELPOISUUS (3)

- Pysyvän kasvin tilatukiominaisuus C poistuu
- Peruslohkolomakkeella esitetyt tieto vuoden 2008 mukaan → entiset C alat ilmoitettava vuonna 2009 uudella tilatukiominaisuudella
- Pääsääntöisesti aloista A peltoa → mahdollisuus lohkojen yhdistämiseen
- Osa entisistä C-kasveista edelleen tukikelvottomia tilatuessa

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖ (1)

- Tukioikeuksien käyttö joka 2. vuosi
- Siirtymäkausi oheisen taulukon mukaan

x = tukioikeus käytetty ko. vuonna

o = tukioikeusjäänyt käyttämättä ko. vuonna

2006	2007	2008	2009	2010	2011
x	o	o	tukioikeus säilyy tilalla, jos se käytetään ko. vuonna	käyttö joka toinen vuosi	
	x	o	o	tukioikeus säilyy tilalla, jos se käytetään ko. vuonna	käyttö joka toinen vuosi
		x	o	o	tukioikeus viedään varantoon kahden peräkkäisen vuoden käyttämättömyyden perustella

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖ (2)

- 80 % sääntö poistuu → tukioikeuksien omistuksen siirto mahdollista ilman maata kaikissa tapauksissa
- Varannosta saatujen tukioikeuksien viiden vuoden käyttövelvoite ja siirtokielto poistuvat vuodesta 2009 alkaen → vuonna 2009 varannosta saadun tukioikeuden voi siirtää samana vuonna

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖ (3)

- Tukioikeuksien käyttämättömyyden perusteella vietiin varantoon tämän vuoden alusta alkaen sellaiset alkuperäiset tukioikeudet, jotka jäivät käyttämättä vuodet 2006-2008
- Myös kansallisesta varannosta myönnetyt tukioikeudet, jotka jäivät käyttämättä vuonna 2008, vietiin takaisin varantoon
- Tukioikeudet, joiden arvoa oli korotettu varannosta 20 % (myönnetty varannosta lisäosaa) → jäi käyttämättä 2008 → varannosta saatu lisäosa vietiin takaisin varantoon

TUKIOIKEUKSIEN KÄYTTÖ (4)

- Tukialueittain
- Ensin erityistukioikeudet
 - järjestetään käyttämättömyyden perusteella
- Sitten tavalliset tukioikeudet
 - kaksi vuotta käyttämättömänä olleet
 - arvojärjestyksessä, arvokkaimmasta alkaen
 - edellisenä vuotena käyttämättä jääneet ennen käytettyjä

KANSALLINEN VARANTO

- Suomessa yksi maankattava varanto
- Hallinnoidaan TE –keskuksissa
- Varannosta myönnetään tukioikeuksia tietyin perustein
- Kansallisesta varannosta ei myydä tukioikeuksia eikä sinne osteta tukioikeuksia, vaan myönnetään ja palautetaan vastikkeetta
- Käyttämättömät sekä valvonnassa todetut perusteettomasti myönnetyt tukioikeudet tai niiden korotukset palautuvat varantoon

KANSALLINEN VARANTO

- Viiden vuoden siirtokielto ja käyttövelvoite poistuu vuodesta 2009 alkaen
- Varantoa ei voi enää kasvattaa kaikkien tukioikeuksien lineaarisella leikkauksella, jos varanto osoittautuu riittämättömäksi
- Tukioikeuksia voidaan myöntää korkeintaan viljelijän hallinnassa olevan tilatuessa tukikelpoisen maan ja hallinnassa olevien tukioikeuksien välinen erotus
 - koskee varantoperusteita uusi viljelijä, tilusjärjestelyt ja LUEL, LUKL ja LUTU -alat

VARANTOHAUN PERUSTEET

Uusia tukioikeuksia myönnetään seuraavilla perusteilla:

1. Uusi viljelijä
2. Vuokratun maan siirtyminen perilliselle
3. Vuokratun maan ostaminen
4. Tilusjärjestelyt
5. LUEL, LUKL, LUTU -sitoumusalat ?
6. Ympäristötuen 20 v. erityistukisitoumuksen päättymisen
7. Tuomioistuimen päätös, hallinnon määräys
8. Ylivoimainen este/poikkeuksellinen olosuhde

1) UUSI VILJELIJÄ

- Uudelle viljelijälle vahvistetaan tukioikeuksia ostettua tai vuokrattua maatalousmaata vastaavasti, jos sille, joka on myynyt tai vuokrannut kyseisen maan, ei tukioikeuksia ole aiemmin vahvistettu kyseisen alan perusteella
- Maatalousmaan tultava hallintaan viimeistään **30.4.2009**
- Maan tullut olla tukikelpoista 28.4.2006 ja se on tullut ilmoittaa 2006 tukihaussa (pl. luel-, lutu- ja lukl – alat tai alat joiden haltijaan on v. 2006 kohdistunut ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)

2) Vuokratun maan siirtyminen

- Tilan tai sen osan omistusoikeus on muodostunut varannosta hakevalle:
 - perintönä tai ennakkoperintönä
 - lahjana (maksutta)
 - ostamalla/vuokraamalla symbolisella eli nimellisellä hinnalla vähintään 6 vuoden sopimuksella
- Myyjä/lahjoittaja on jäänyt eläkkeelle maatalous-toiminnasta tai kuollut ennen 28.4.2006
- Kyseinen ala oli vuokrattuna kolmannelle osapuolelle tukihaun 2006 aikana
- Hakija on myyjän/lahjoittajan perillinen
- Maatalousmaan tultava hallintaan viimeistään **30.4.2009**
- Haettava viimeistään alan hallintaan saantia seuraavassa varantohaussa

3) Vuokratun maan ostaminen

- Tila tai tilan osa ostettu viimeistään 15.5.2004
- Ostettu tila tai sen osa oli vuokrattuna tukihaun 2006 aikana kolmannelle osapuolelle vuokrasopimuksella
 - joka on vähintään 6 vuoden mittainen
 - joka on ollut voimassa tilan ostohetkellä ja siitä eteenpäin
 - ja jota ei ole kertaakaan uusittu
- Ostajan tarkoituksena tuotannon aloittaminen tai tuotannon laajentaminen vuoden kuluessa vuokrasopimuksen päättymisestä
- Maatalousmaan tultava hallintaan viimeistään **30.4.2009**
- Haettava viimeistään alan hallintaan saantia seuraavassa varantohaussa

4) TILUSJÄRJESTELYT

- Tilusjärjestelyiksi katsotaan seuraavien lakien mukaiset toimenpiteet:
 - Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995 (luvut 8 ja 9)
 - Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977 (23 §)
 - Maantielaki 503/2005 (63 §)
 - Laki yksityisistä teistä 358/1962 (38a §)
 - Laki vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä 451/1988 (2 §)
 - Ratalaki 110/2007 (53 §)
- Jos tukikelpoinen ala kasvaa vähintään 0,05 hehtaaria vuoden 2006 tukihaun jälkeen tehdyn tilusjärjestelyn perusteella, voi tukioikeuksia hakea kasvaneen alan verran kansallisesta varannosta

5) LUEL, LUKL ja LUTU SITOUUMUSALAT?

Luopumiseläkelain (16/1974) 6 §:n 2 momentin 3 kohdassa, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) 9 §:ssä ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) 12 §:ssä tarkoitetut viljelemättömyyssitoumukset

- Vuonna 2006 oli mahdollista hakea em. sitoumusten alaiselle pellolle tukioikeuksien vahvistamista
 - kaikki eivät hakeneet
- Kansallisesta varannosta voidaan hakea vuonna 2009 tukioikeuksia niille aloille, joilla on päättynyt 28.4.2006 jälkeen tai päättyy viimeistään vuoden 2008 varantohaun viimeisenä hakupäivänä em. sitoumus
- Se kenen hallinnassa ala on 30.4.2009 voi hakea tukioikeuksia

6) YMPÄRISTÖTUEN ERITYISTUKI-SOPIMUKSEN (20 v.) PÄÄTTYMINEN

- Ympäristötuen 20 v. erityistukisopimusosalalle ei sopimuskaudella vahvistettu tukioikeuksia eikä siis makseta tilatukea
- Koskee myös niitä sopimusaloja, jotka ilmoitettu 2006 tukihaussa tilatukiominaisuudeltaan peltona
- Sopimuksen päätyttyä voi hakea tukioikeuksien vahvistamista kansallisesta varannosta
- Tukioikeuksia haettava sopimuksen päättymistä seuraavassa varantohaussa

7) TUOMIOISTUIMEN PÄÄTÖS TAI HALLINNOLLINEN MÄÄRÄYS

- ”Jos viljelijä saa tuomioistuimen lopullisen päätöksen tai jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen lopullisen hallinnollisen määräyksen nojalla oikeuksia tuki-oikeuksiin tai olemassa olevien tukioikeuksien arvon korotukseen, viljelijälle on myönnettävä kyseisessä päätöksessä tai määräyksessä vahvistettu määrä tukioikeuksia tai olemassa olevien tukioikeuksien arvonkorotuksia jäsenvaltion vahvistamana päivämääränä, ”
- Tukioikeuksia haettava päätöstä/määräystä seuraavassa varantohaussa

8) YLIVOIMAINEN ESTE

- Jos ei ole voinut hakea tukioikeuksien vahvistamista ylivoimaisen esteen takia vuonna 2006
- Ylivoimaisen esteen on pitänyt jatkua myös vuosien 2007 ja 2008 varantohaun aikana
- Jos ylivoimainen este on "loppunut" vuoden 2008 varantohaun jälkeen, voi hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta
- Ylivoimaisia esteitä ovat mm. seuraavat
 - hakijan kuolema
 - hakijan pitkäaikainen työkyvyttömyys
 - vakava luonnononnettomuus, joka koskee merkittävää osaa tilan maatalousmaasta
 - karjankasvatukseen tarkoitettujen tilan rakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa
 - eläinkulcutauti, joka koskee hakijan koko karjaa tai sen osaa.

MODULAATIO

Perusmodulaatio, %

Tuen määrä, €	2009	2010	2011	2012
0 - 5000	0	0	0	0
Yli 5 000 - 300 000	7	8	9	10

Progressiivinen modulaatio, %

Tuen määrä, €	2009	2010	2011	2012
Yli 300 000	11	12	13	14

MODULAATIOLEIKKAUS (1)

- Suoria tukia maksetaan tilalle 5 000 euroon asti ilman modulaatioleikkausta
=> lisämäärän maksatus poistuu
- Tilalle maksettavien suorien tukien ylittäessä 300 000 euroa, moduloidaan suuremmalla prosentilla 300 000 euroa ylittävä osuus

MODULAATIOLEIKKAUS (2)

- Alle 5 000 euron moduloimatonta osaa ei jaeta tasan kaikille tilalle maksettaville suorille tuille
 - modulaatiota tarkastellaan tilakohtaisesti
 - eri suoria tukia moduloidaan siten tiloilla eri määrä riippuen tilan suorien tukien kpl määrästä ja tilalle maksettavasta suorien tukien yhteissummasta

MODULAATIOLEIKKAUS (3)

- Suorat tuet asetetaan tiettyyn laskenta-järjestykseen, joka on sama kaikilla maatiloilla
- Suoria tukia maksetaan tilalle laskenta-järjestyksessä ilman modulaatiota, kunnes 5 000 euron raja tilatasolla ylittyy
 - Jos 5 000 euron raja tulee tilalla vastaan laskentajärjestyksessä ensimmäisessä tuessa, maksetaan tätä tukea 5 000 euroon asti ilman modulaatiota ja tuen 5 000 euroa ylittävä osuus moduloidaan. Seuraavat tilalle maksettavat suorat tuet moduloidaan kokonaan

MODULAATIOLEIKKAUS (4)

- Jos 5000 euron rajaa ei tilalla saavuteta laskentajärjestyksessä ensimmäisessä tuessa, jätetään suoria tukia moduloimatta laskentajärjestyksessä siihen tukeen asti, joka ylittää edellisten tukien kanssa 5000 euron rajan => tämän tuen 5000 euron ylimenevä osuus moduloidaan + seuraavat tuet kokonaan
- 300 000 rajan kohdalla toimitaan samalla periaatteella, kuin 5 000 euron rajalla

NETTOKATTO

- Suorille tuille asetettu yksi yhteinen nettotukikatto
= kansallinen enimmäismäärä - modulaatio
- Jos ylittyy, lineaarinen leikkaus moduloituihin tukiosuuksiin => alle 5000 euron tuet leikkauksen ulkopuolelle
- Yksittäisissä suorissa tuissa ei ole nettokattoa, ainoastaan bruttokatto